

(0138)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50 Cuba, Puerto-Rico y Extranjer, 2'50

LO DEL TABACO

Fumém... fumém!
(El difunt D. Jaume.)

A famosa *muletilla* del difunt bisbe barceloní no va morir ab ell: «Fumém... fumém!...» diu el govern de 'n Silvela, y en Villaverde especialment no 's treu may la rica breva dels llabis, y entre pipada y pipada va repetint: «Fumem... fumem!...»

Y aixís veureu com totas aquellas promesas de regeneració se 'n van en fum que 's desvaneix per l'espay sense deixar rastre. Els ministres fuman y 'l país traga saliva.

Pochs días fa va treure's á la vergonya en el Congrés, el contracte escandalós entre l'Estat y la Companyia arrendataria de tabacos. Allá va sortir tot: els abusos infinits de la poderosa companyia y las complacencias infinits dels governants; la falta de formalitat de l'arrendataria, que deixa de cumplir la major part dels seus compromisos, y l'ajuda incondicional que ha anat obtenint de tots els governs, permetentli modificar el contracte sempre en profit propi y en dany manifest dels interessos públichs. Fins va parlar-se de cassos concrets de responsabilitat ministerial; fins va treure's á colació l'existencia induptable de un poder ocult amparant aquest tripijoch escandalós. En fi: un verdader Panamá.

Pero 'ls Panamá's qu' en els païssos republicans com Fransa 's depuran y 's castigan, en els païssos monárquichs com Espanya triuñfan y prosperan. Basta pel cas que un ministre s' aixequi no á defensarlos, porque certas cosas ni defensa tenen, sino á fer d'ells qüestió de gabinet, perquè 'ls diputats de la majoria que 'l govern va engendrar ab las sevas tupinadas y que 'l mateix govern manté ab el seu favoritisme, se posin al costat del seu pare y padrí en tot y per tot lo que convingui.

Aixís va ferse en la qüestió de l'Arrendataria de Tabacos. «Passi 'l bou per bestia grossa.» «Puede el baile continuar.»

**

Els consumidors de veneno y porqueria que ab els seus diners y ab la seva salut enriqueixen á la Companyia monopolisadora, ja compondrán en vista de lo que passa que no tot son escanya-pits en l'Arrendataria: també te brevas, vegueros y regalías, sols que aquestas se las fuman precisament els que no las pagan. Y per aixó 'ls veureu sempre xupant, y entre bocanada y bocanada de aromátich fum, dient ab veu d' enamorat ramollit á la seva *cocotte*:

—«Arrendataria que vols; arrendataria que desitjas.»

Mes al fi se 'ls podria perdonar tanta gorroneeria, si no coronessin els seus abusos ab un que sobrepasa 'ls últims límits de lo tolerable. Tal es, el que en burla de la lley natural y de la lley escrita y en me-

SILUETAS D' ACTUALITAT

KRUGER, Prsident de la República del Transvaal.

nospreci de una de las cláusulas del contracte, vé impedit de fet el cultiu del tabaco á Espanya.

Podria ser aquest cultiu una font positiva de riquesa: molts agricultors que no saben que ferse de las terras y 's veuen en mil apuros pera pagar els infinits tributs ab que las tenen carregadas, trobarian ab el cultiu del tabaco un treball remunerador dels seus esforços... Donchs no se 'ls permet ni tan sols intentarho. L' Arrendataria no ho vol y 'l govern ho prohibeix. Cada any surten d' Espanya mes de cent milions de pessetas pera la compra de fulla, que aquí podria produhirse, y aquí, en cambi, els agents de la contribució embargan els terrenos de milers y milers de contribuyents que no saben que ferse de las terras. Parlant metafóricament se diria que pera robar millor als pobres se 'ls lliga de peus y mans.

Donchs ¿y 'l compromís que te la Companyia de fomentar el cultiu del tabaco á Espanya, y 'l deber de ferli cumplir que té 'l govern? Per márfegas. No 's creguin, no, ja 's fan segóns diuen alguns ensaigs, pero ensaigs fols y de camama, tant sols pera cubrir l' expedient: ensaigs que 'ls practica la mateixa companyia enemiga declarada y franca del cultiu, á expensas del govern, al qual li venen de perilla, may siga sino porque li permeten repartir alguns empleos entre 'ls seus amichs. Una burla mes afegida á tanta y tanta iniquitat.

Mentida sembla que 'l país resisteixi impávit aqueixa befa. Aixó es un atentat no tan sols contra 'ls seus drets, sino contra 'l seu pá... ¡Y pensar que si 'l país volgués s' ho fumaria tot... Arrendataria,

govern, monopoli, agiotistas y protectors dels agiotistas... tot enterament. No li caldria sino encendre un misto... calar foch al quiliquenyo... una pipada y á l' escupidora!

P. K.

BATALLADAS

Creym que 'ls nostres lectors llegiran ab gust la noticia que aném á donarlos. Desde avuy entraá formar part de la redacció de LA CAMPANA DE GRACIA el valent escriptor republicá J. Serra y Constansó (*Jeph de Jespus*), que fins ara venia favorintnos ab la seva valiosa colaboració, principalment en els números extraordinaris. Mes en lo successiu escriurá en tots els números, demostrant com sempre lo identificat qu' está ab els nostres sentiments y ab las nostras ideas.

Prenguin nota de la següent noticia:

«Per la secció segona de aquesta Audiencia provincial s' ha sobressehit la causa que instruí la jurisdicció militar contra alguns industrials per resistencia al pago de la contribució.»

Dissapte que vé, día 17

LA CAMPANA DE GRACIA publicará número EXTRAORDINARI

Text dels habituals redactors y coloboradors—Dibuixos de M. MOLINÉ, JOSEPH LLUIS PELLIGER, APELES MESTRES y MARIANO FOIX

10 céntims — 8 planas de ilustració y text — 10 céntims

El comentari pot fer-se'l tothom que recordi la circular del Sr. Biada, fiscal del Suprem. Nosaltres els reservem per quan s' aixequi la suspensió de las garantías constitucionals.

Tothom s' enterarà ab indignació de que'l govern tracta de transportar á Inglaterra als indultats del procés de Montjuich, á bordo del barco *Marqués de la Ensenada*, qu' es una carraca plena de averias y que fins corre perill de anarse'n á pico ans d' arribar á port.

Qui pensa y qui porta á cap uns plans tan traïdors, per forsa ha de haver nascut malvat.

A Anglés sortia un burgés, amo ó representant de una fàbrica ficat dintre de una tartana, y va disparar un tiro á un grupo de treballadors que va trobar pel seu camí, anant la bala á ferir á una pobrena órfana.

Aquesta escena recorda las que passavan en plé feudalisme, sols que 'ls senyors feudals, per no coneixers la pólvora, cassavan als seus súbdits ab llasta ó 'ls enastayavan ab arma blanca.

Ara sols falta veure si 'ls presidis aquí á Espanya serveixen per algo mes que per tancarhi als mártirs de Montjuich.

A copia de arbitrietats, l' arcalde de Castelló de Ampurias, ha lograt al últim treure de quici á un gran número dels seus administrats.

Perque l' autoritat de que va investirlo 'l caciquisme l' arcalde de Castelló l' emplea per vexar als seus contraris. Quan no pot reventarlos ab els repartos de consúms se val de la cosa mes mínima... com per exemple, de prohibirlos que 'l día de Carnestoltas fassan el ball tradicional dels confits.

A conseqüència de aquesta prohibició va haverhi garrotadas en gran, y ara 'ls tribunals instrueixen el corresponent procés, quan lo que s' hauria de fer, allá com en molts puestos, fora prescindir de aqueixas autoritats del morro fort, que quan s' hi posan perden el mon de vista y no coneixen la prudencia, ni la justicia, ni la templansa.

Hi ha catalanistas, encare que molt poch, que s' empipen quan senten dir que 'l catalanisme es reaccionari. Enhorabona qu' ells se figurin no serho; pero 'l catalanisme ho es, perque ho son l' inmensa majoria dels que forman en las sevas filas. O sino fi-xéuvos'hi, y veureu que mentres atacan ab duresa tots els abusos, deixan en pau al clero que 'n comet tants y tants. Y veurén també que may parlan ni del problema de la llibertat democrática, ni del problema de la redempció social.

Fora de aislar á Catalunya del resto de la nació no s' ocupan de res mes. ¡Valenta ocupació en las circunstancias qu' están travessant!

Y apart de que lo que 's proposan no es fácil que ho logrin may, ni á las bonas perque 'ls poders centralistas no 'ls ho donarán, ni á las malas perque 'ls falta forsa pera conquistarho, suposantse que ho tinguessen ¿qué? ¿Quina influencia prou poderosa podria exercir pera llinrar á la nació dels mals que l' afligeixen?

Ja es sabut que diuen ells:—«Vaji bé Catalunya y las demés regions ó provincias que s' arreglin com pujan.»

Aquest refinat exclusivisme resultaria hasta repugnant si no sigués del tot contraproduhent. Perque si fins unintse totas las provincias y regions d' Espanya per acabar ab la purria dels polítichs de la restauració, 'ls ha de ser difícil conseguirho ¡quánt més impossible no 'ls seria, si en lloch de concertarse una acció comú y energica, se cuidessin sols de mirar cada una per las sevas particulars conveniencias!

De manera que avuy el catalanisme, en puritat, distreu forsas valiosas que podria emplearse ventatjosament no en combats de meetings, ni en pets de Segadors que á res conduheixen, sino en tirar al dret y fer blanch sobre 'ls que han arrastrat á Espanya al precipici.

Si en Silvela arriba á combatre 'l catalanisme demostrará una vegada mes qu' es un solemne tonto. ¿Qué mes li convé á n' ell per sostenirse, sino que sonin moltas gaitas, perque hi haja molta algarabia y ningú s' entengui?

El meeting catalanista d' Esparraguera va acabar poch menos que com el rosari de l' aurora. Bastá que un dels oradors insinués alguns atachs contra 'l conegut republicá D. Odón de Buen perque un gran número de assistents al acte protestessin ab la major energia.

¿Quán se convencerán els de *les caçonetes y altres antigues galindaines* que Catalunya vol esser y será sempre un poble eminentment republicá?

Diumenje siguié inscrit al registre civil ab els noms de Palmiro y Libertario un nen fill dels demócratas Filomena Llori y Antolí Pl. La comitiva qu' era numerosa 's dirigi desde Hostafranchs á Barcelona al compás de la inmortal Marsellesa y altres himnes, disolguentse la manifestació davant del Centre republicá d' Hostafranchs, després d' enérgichs discursos contra la clericalia pronunciats pels companys López Montenegro, Samuel Torner y Teresa Claramunt.

Lo dissapte próxim publicarem lo número extraordinari corresponent al mes de mars. Tenim preparats originals escullits de gran actualitat y una ilustració xispejant y variada deguda á nostres més celebrats artistas.

CARTAS DE FORA.—*Ginestar.*—La iglesia avants deserta va reanimarse ab la vinguda de la missió quals funcions anunciavan las campanas repicant desesperadamente. Pero no s' engallardeixi l' empresari místich perque la major part dels assistents hi anaren per curiositat: tant es aixis que alguns joves deyan:—Ara aném á la comedia.

Banyeras.—L' enterro del Carnestoltas, efectuat dimecres de cendra passá per davant de la rectoria, y aixó bastá perque l' home negre sortís tot enfutismat y se 'n anés de dret á trobar al Arcalde perque fes privar aquella diversió, y no haventlo trobat la empenygué ell mateix contra 'ls joves, sense conseguir lo que tant desitjava, com si ab aixó dels enterros no volgués que ningú li puga fer la competencia. Las paraulas que proferí prenyadas d' ira li devian fer anyorar aquells temps que citava un predicador durant l' últim novenari, dihent: «Hauria de governar de nou aquella ley de avants, en virtut de la qual al que deya una blasfemia, la primera vegada li tallavan el llabi de dalt, la segona 'l de baix, y la tercera la llengua, tancantlo y donant dret á tothom d' escurpirlu y dirli qualsevol paraulada.» Calculin per la mostra las ideas que 'ls venen á la imaginació á n' aquests sers tan piosos!

Capellades.—L' assumpto de buscar un solar ahont emplantarhi la nova Casa Consistorial, que ha de edificar-se ab el donatiu del Sr. Godó, diputat del districte, continúa sense resolde's, y aumenta las divisions entre 'l pacífichs vehins de aquesta vila. Y tot per culpa de l' home negre, perque 'l siti mes indicat es la plassa mes gran y céntrica de la població, ahont ja hi havia la vella; pero hi té la rectoria y encare que li prometen fern'hi un'altra de millors condicions y prop de la iglesia, lo qu' es ell no está per brochs... Ara veurá l' Ajuntament lo que té fer favors á n' aquests negociants de llana mística. Tots van dir *amen* quan els hi va demanar, entre altres cosas, la cantitat de 5,000 pessetas á cárrech de las nostras costellas per reparar la iglesia, sense contar lo recaudat per suscripció pública, y avuy que per gratitut hauria de fer lo que se li demana 's gira d' espatillas donant lloch á que tothom y hasta alguns llanuts recordin aquell proverbi catalá: «Cria' corps y 't treuran els ulls.»

L' IDEA DE 'N VILLAVERDE

EN TRE 'ls senyors ministres hi ha mar de fondo. ¿Motiu? El de sempre. «Casa sin harina, todo es mohina.»

L' Azcárraga diu casi cridant que si no li han de facilitar quartos pera comprar uns quants canonets de tiro rápit, tant se valdrá que plegui.

En Gómez Imaz assegura que sense l' anticipo d' una bona picossada no pot tirar endavant. La marina necessita barcos, molts barcos...

El senyor Pidal també demana diners no sé per qué. El conde de Torrealanz fá coro á n' en Pidal...

Aquesta es la causa de que 'l *florenti*, després d' haver registrat la guardiola y haverse convenut de que efectivament allí no passa *un alma*, haja convocat consell de ministres.

Tots acudeixen tristos, macilents: més que una reunió política sembla un enterro.

L' únich qu' entra fresch, somrient y alegre com unas Pasquas es el ministre d' Hisenda.

En Silvela, ab el seu ull perspicas, se 'n adona desseguida.

—¿Qué passa qu' está tan content?—li pregunta en veu baixa.

—Tinch una idea.

Y ab tota magestat s' encamina al seu asiento, en tant que don Francisco, no poguentse contenir, va dihent als demés companys:

—¿En Villaverde te una idea, senyors, en Villaverde te una idea.

—¿Bona?—pregunta algú.

—Tractantse d' ell, per forsa ha de serho.—

Comensa 'l consell.

En Silvela manifesta en pocas paraulas que aixó no pot anar ni ab rodas, ni ab guardia civil, ni ab suspensió de garantías.

—Los ressorts están gastats—diu ab amarga eloqüencia—y no es lluny el moment en que 'l país ens cridi:—*¡Que bailen!*...

Els ministres baixan el cap en senyal d' assentiment. Haurán de ballar ¡vaya si haurán de ballar el día que la nació s' hi empenyi!

L' única esperansa que 'ls queda es en Villaverde.

—¿No ha dit que té una idea?—li pregunta don Francisco, devorantlo ab els ulls.

—¿A veure l' idea!—cridan els altres ab impaciencia infantil.

En Villaverde 's cargola 'l bigoti, y 's digna enraonar.

—¿Qué es lo que falta aquí?—pregunta.

Tots responen lo mateix:—¡Quartos!
Pero, aquest es el conflicte: ¿D' ahont se treuen?
El país, si n' hi demanan mes, responderá á patadas.
La *Tabacalera* ja ha manifestat fins ahont se pot allargar.

El Banch, en parlantli de diners, sempre aconsella al govern que passi un altre día.

—Totas aquestas dificultats—diu en Villaverde—quedan solventadas ab la meva idea.

—¿En qué consisteix? ¡Acabi d' una vegada!

—En aixecar un empréstit de mil trescents milions.

Els ministres se miran uns als altres.

—Un empréstit!... no es mala ocurrencia... Pero ¿ab qué pagarem els interessos?

—Es molt senzill: quan vingui aquest cas, farém un altre empréstit.

—¿Y després?

—Tornarem á ferne un altre.

—¿Y 'l día en que ja no trobém qui 'ns deixi un céntim?

—Dimitirém dignament y 'ns retirarem pel foro. Quan á un govern se li negan *els medis de governar*, ha d' abandonar el puesto.—

L' idea de 'n Villaverde queda aprobada.

Lo qual vol dir que tindrem empréstit y que 'l govern, contant altra vegada ab *medis de governar*, continuará fent per una temporada mes la nostra felicitat.

FANTÁSTICH.

JA 'N POT ESTAR CONTENT

D' homes de sort á la terra n' hem conegut á grapats, pero com el de la *daga* no n' hi havia hagut may cap. ¡Miréu que rifarse á un poble prometent que 'l salvará, y ab aquesta martingala lograr passar tot un any!

¡Un any, y sostenirse fentho tan malament!
Cregui, senyor Silvela, que 'n pot estar content.

—Lo qu' es aquets pressupostos, deyam tots, mesos atrás, no hi ha aquí cortis ni ministres que puguin ferlos passar.—
Fins el govern tremolava, y ab mal disfressat esglay se preguntava á tot' hora:

—¿Pobrets del meu cor! ¿Viuran?—
¡Y ab tant y tant canguelo, salvarlos totalment!
Cregui, senyor Silvela, que 'n pot estar content.

Els contribuyents s' exclaman, diuben deu mil disbarats, trassan projectes diabólicos, juran, perjuran, ¡la mar!
Tot aquest noble entusiasm, tot aquest ardor sagrat ¿de qué ha vingut á servirnos? Massa que tothom ho sab.

Un poble que 's lamenta, y paga puntualment...
Cregui, senyor Silvela, que 'n pot estar content.

El conde de las Almenas va aná á alborotá 'l Senat. —«¿Demano que 's passi comptes de la guerra y de la pau!» Aixó ray: que s' elegeixi una comissió, y avant; que informi, que fiscalisi, qu' esbrini tot lo passat.

Y... ja tenim l' assumpto dormint tranquilament...
Cregui, senyor Silvela, que 'n pot estar content.

En la qüestió dels tabacos va passar ratos amarchs. ¡Déixinse d' un ram que dona tan benefici... al Estat!
Per fortuna 'l patriotisme va conseguir obrirse pas y ara 'ls amos del tabaco tot es don Francisco, es clar.

¡Per la Tabacalera tractat tan cordialment!...
Cregui, senyor Silvela, que 'n pot estar content.

Aquí no més hi ha en Sagasta, ó en Maura, qu' en un cas dat poden marejá als ministres, pero per ara no ho fan. Els projectes més absurdos, els plans més desguittarrats, las combinacions més raras, res queda per aprobar.

Don Práxedes fa mutis, en Maura en tot consent...
Cregui, senyor Silvela, que 'n pot estar content.

¿Las oposiciones? ¡Romansos!
Descontant en Pi y Margall,
els senyors pares del poble
no han fet res més que badar.
Propòsits, á carretadas;
amenassas, á grapat;
pero al vení 'l moment crítich,
cap d' ells ha gosat xistar.

Ab diputats tan feros,
ja ho crech ¡qui no s' hi entén!
Vaja, senyor Silvela,
que 'n pot estar content.

C. Gumá.

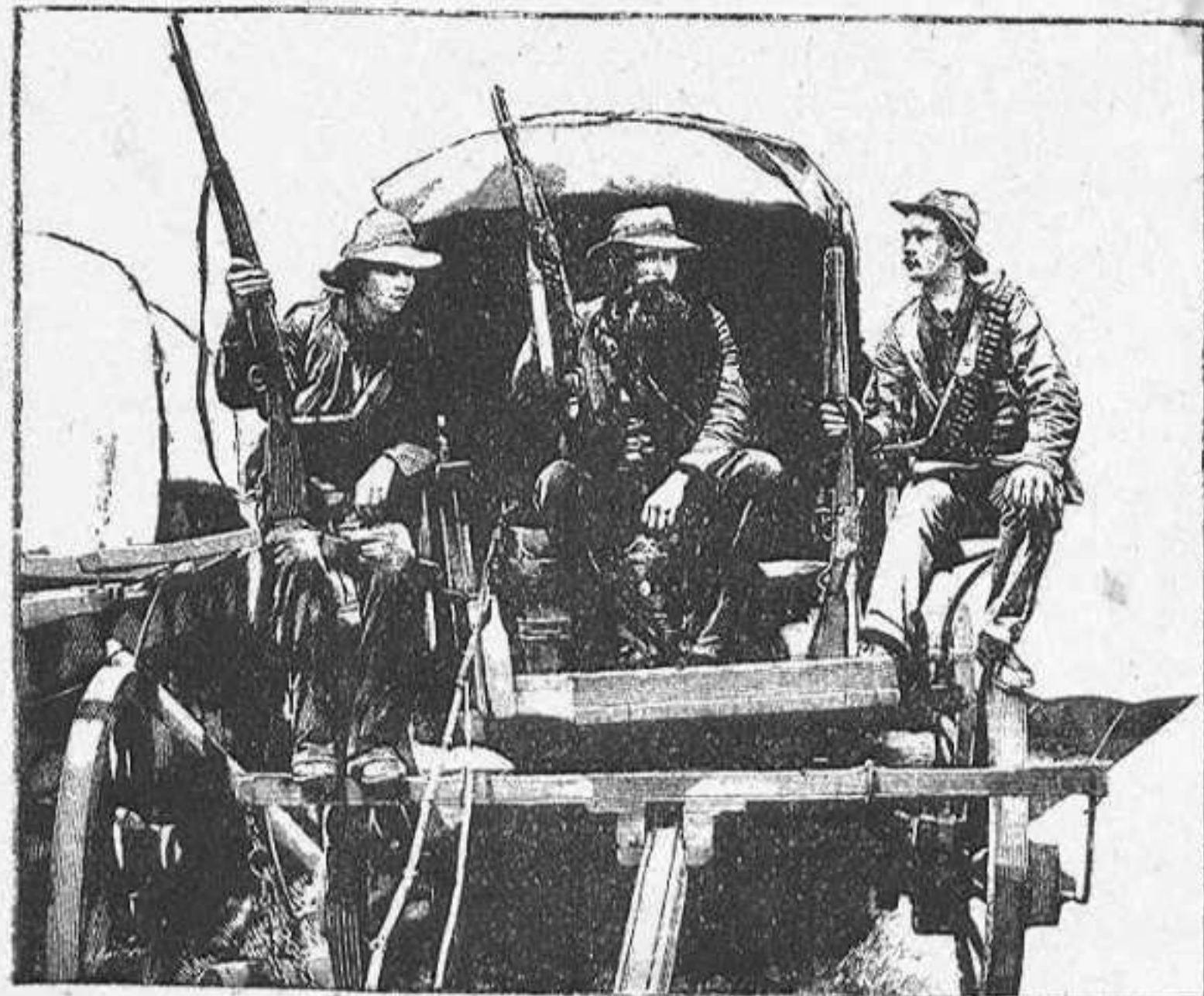

El general KRONGE, presoner dels inglesos.

LA GUERRA ANGLO-BOER

Son molts els que passen de la suprema confiança á la extrema desesperació. Aquests, després de rendit en Kronge y de alsat el siti de Ladysmith donan ja per enterament perduda la causa boer. Creyém nosaltres que no n' hi ha per tant. Els boers que van comensar portant la guerra al país enemich, no han fet altra cosa que una prudent retirada al objecte de pendre posicions y fortificarse en país propi, qual defensa 'ls interessa més que tot, per ser son principal objectiu. La retirada l' han efectuada admirablement, ab serenitat y desembrás, conservant casi la totalitat de sos medis ofensius. Si la primera etapa de la campanya, lo que 'n diriam l' hors d' œuvre de aquest ápat de sanch tan gloriós per las forsas republicanas, ha costat als inglesos fracassos delorosos, unas quinze mil baixas, millions y millions de lliuras esterlinas, y la necessitat de portar al teatro de la guerra més de 150.000 homes, calculin lo que necessitarán pera aniquilar la defensa dels boers encastellada fortament en lo seu propi país, y resultos com están tots ells á vendre cara la seva independencia.

Aixis, entre las personas reflexivas eundeixen cada dia més las corrents favorables á la pau. Sols els jingoos y 'ls agiotistas, que basan en aquesta guerra inícuca 'l bon éxit de sos negocis immorals, sostenen el punt, sense medir la importancia dels espantosos sacri-

Soldats boers custodiant un convoy de viualas.

ficis que van á ser necessaris pera obtenir un triunfo difinitiu.

Per altra part, en totas las colonias inglesas del Africa austral, apuntan ferments de disgust produhit per una declaració feta en lo parlament inglés en lo sentit de limitar la seva autonomia. Res més se necessita perque tots els afrikanders abrassin resoltament la causa dels boers. Llavors no tindria res de cómoda la situació de las tropas que comanda 'l generalissim Roberts, ab els boers al davant y totas las colonias insurreccionadas á l' espatlla. Per interina providencia las tals colonias, han sigut posadas en estat de siti, y aixó sols indica que 'ls inglesos han perdut la confiança en la població de aquells territoris, cridats á formar, més tart ó més d' hora per lley histórica y per obra de sas virtuts cívicas y de sa energía indomable, 'ls Estats Units de l' Africa austral.

J.

MOIXIGANGAS

Comprech molt bé que impresioni fundament l' aspecte d' una catedral, ab sas naus amples de sorprenent grandiositat y ab sa mitja lluna impregnada d' un misticisme que 's filtra en l' esperit del mes descregut. Sobre tot en horas en que aquell august silenci no está torbat per cap funció religiosa, s' hi sent algo grandios que al esperit mes frívol li fa pensar en cosas serias.

Crech qu' efectivament hi ha alguna cosa hermosament poética en aqueixos santuaris penjats al cim d' una de nostras asprosas montanyas catalanas ó enfonzats entre boixeras y pinedas en un recó de vall, y entre sas parets nuas d' adornos extranyos s' hi endavina la presència d' un Deu bondados, senzill y amich dels humils.

Que fassa vinclá els genolls un combregá á pagés; que obligui á treures la gorra instintivament la presència d' una creu senzilla clavada entre flors, sobre un pilot de terra; tot aixó son cosas que considero naturalissimas.

Pero lo que no 'm cab á la barretina y no puch comprendre per mes que barrini, es lo que redimoni hi va guanyant la religió en certas manifestacions de carrer que no diuen res á l' esperit y provocan mes aviat riallas profanas, ó tot lo mes, una mirada de curiosa indiferencia.

Sembla que siguent las autoritats eclesiásticas personas que haurian d' esser ilustradas, tindrian de prohibir tota mena de funció que dongués peu á posar en ridícul á las cosas santas; pero, ans al contrari, 's ven ben bé que cada dia tenen major empenyo en treure á la religió de las iglesias y llensarla al carrer.

Potser han notat que la gent acut cada dia menos als temples y consideran que las manifestacions públicas farán l' efecte de prospectes perque retorni la clientela perduda.

He volgut notar moltes vegadas la diferencia que hi ha entre la gentada que contempla 'l pas d' una professó y la que s' atropella per veure una comparsa de carnestolts. No n' hi he vista; iguals caras curiosas, idéntichs comentaris, el mateix posat indiferent.

L' única cosa que he pogut notar es qu' en certas manifestacions religiosas la gent hi riu mes qu' en las manifestacions de carácter civil.

Y com no, si solzament en aquellas son possibles incidents com el que vaig á contarlos y qu' es rigurosament histórich?

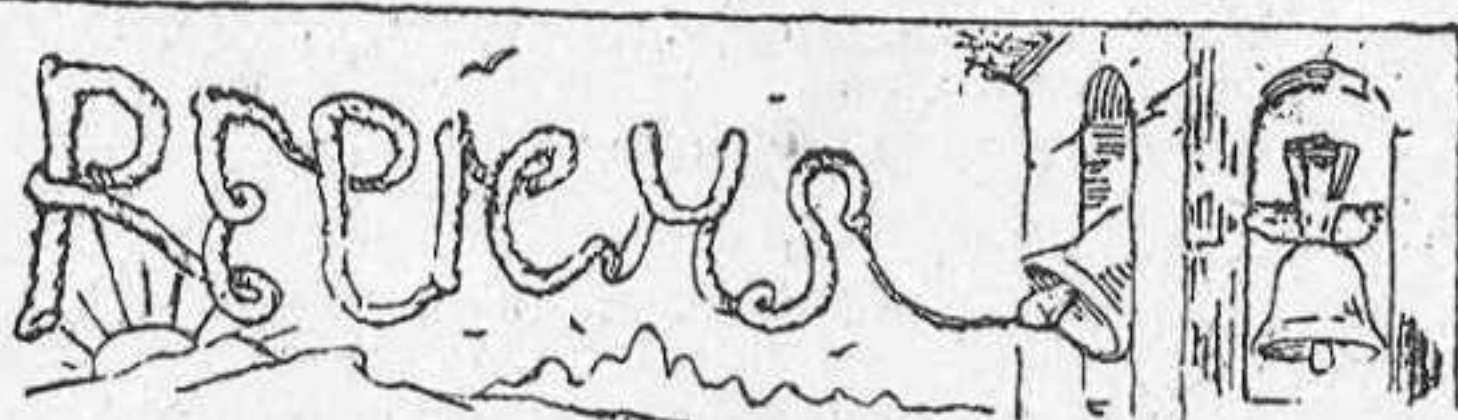
No sé en quina professó que fan á Igualada, hi van dotze homes representant els apóstols rodejant á un que representa á Jesús apurant el cálzer.

Com se pot suposar la gent que ha de representar aquests papers se recluta allá hont se pot, y al any á que 'm refereixo feyan fer de Jesús á un pobre home curt d' enteniment conegut per en Mingo de cal Boteret.

Sa cara escardalena y son posat encongit li davan un aspecte bastant mistic qu' acabava d' adquirir relleu ab sa perruca de rissos y la barbeta de punxa partida que li havia enganxat el perruquer que s' encarregá de caracterizarlo.

Al contemplarlo ab sas vestiduras estrambóticas de llustrina groga y blava produhia un efecte extrany; pero figurinse el que devia produhir, veure que de tant en tant, al toparse ab un conegut, Jesús se li arrambava y li deya baixet parant el cálzer:—¡Tíramhi cinch céntims per ayguardent!

JEPH DE JESPU.

L capellá director de El Urbión, se defensa de l' excomunió llansada pel bisbe contra 'l seu periódich, y entre altres fets cita que la censura eclesiástica li tenia 'l dit á l' ull, sense deixar-lo ni respirar.

Tant es aixis que un dia li va sometre textos de Sant Tomás de Villanueva, de Massillon, y fins un fragment de una pastoral del Sr. Morgades del any 87, per supuesto, sense citar la procedencia, y la censura va donarhi carpetasso.

En vista de aixó fins tinch por de que 'l bisbe Morgades el dia menos pensat se 'ns queda cego, perque anirá per senyarse y 's treurá 'ls ulls.

La colonia espanyola de París s' ha escandalisat de que á Madrid existeixi una agencia dedicada á la venta de títuls de noblesa espanyola.

¡Vaya per quinas cosas s' escandalisa la colonia espanyola!

Fossen sols els títuls de noblesa lo que 's ven á Madrid ¡que 'n fora de ignocenta la vila de l' Os!...

Demá lo mateix que ahir
tothom tornarà á cantar:
«Contra el vicio de pedir
hay la virtud de no dar.»

Exámen d' etimología:

—¿De qué vé parlament?

—De la tercera persona singular del present de indicatiu dels verbs *parlar* y *mentir*.

En Silvela:—Sobressalient.

¿Saben que á pesar de trobarnos en Quaresma dura á Madrid el ball mes escandalós que puga imaginar-se, ab la particularitat de que 'l home de la daga dirigeix l' orquesta?

Precisament ara s' están ballant els rigodons de la Regeneració, per las dos parellas següents: La Trasatlántica y 'l Banch d' Espanya; la Tabacalera y 'l Banch Hipotecari.

Nota final: el país treballador serveix d' alfombra.

Diu el *Brusi*:

...«de los declarados inviolables por la Constitución del Estado, no se ha de hablar sino para enaltecerlos, nunca para disminuir su prestigio y consideración.»

¡Bonica teoría!...

Sols que aquí, en la práctica, resultan tant ó mes inviolables que 'ls que ho son per la Constitució, 'ls que s' escudan ab ells per convertir-se en violadors de totas las lleys.

Vajin á jugarhi ab aquests, tenint com tenen els reys senyalats pera guanyar totas las partidas.

En Paraíso y en Costa s' han casat, portant per dot, aquell, l' adhesió de las Cámaras de Comers y l' altre la cooperació de la Lliga de Productors. De aquest casament podria resultarne la unió íntima de tots els que treballan, contra tots els qu' explotan á la nació. Pero 's necessita desplegar una gran energia, y falta veure si 'ls nuvis y sas parentelas respectivassabrán demostrarla.

Per la meva part sols una cosa 'ls diré: ¿No hi ha hagut boda? Donchs vinguin *confits*.

Y quan mes aviat millor.

Ara surt Inglaterra ab qu' Espanya no podía cedir á Alemania ni á cap mes nació las Carolinas, las Marianas ni las Palaos, sense 'l seu consentiment. Aixis suposan que va establirse en un antich tractat de no recordo quina fetxa.

Es alló que diuen: «Papers vells, plets nous.»

Ara no falta sino que quan els inglesos estigan llestos dels boers, vingan á Espanya á buscarnos ronya al cove.

Pero ¿que pot succehir: que per bona componenda se 'ns emportin las Canarias ó las Balears? Aixó ray: mentres no se 'ns 'n emportin á n' en Silvela ni á n' en Sagasta, no perdrá Espanya aquella felicitat paradisiaca que únicament coneixen els pobles benaventurats.

Ara sembla que s' está preparant un nou conveni ab els Estats Units.

Dada l' alta previsió dels que negocian aquest assumpto es quèstió de preguntar:

—¿Encare 'ns queda alguna cosa per perdre?

Y nosaltres que 'ns figuravam que á París ho haviam perdut tot: las colonias y la vergonya!

En virtud de las novas reformas arancelarias posadas en planta per en Villaverde, en lo successiu las procedencias de Canarias serán consideradas com extrangeras.

De aquest disbarat ningú 'n fá cas, y nó obstant aixis es com se prepara l' emancipació de las colonias.

Quan s' han acostumat á considerá com extranjera á la metròpoli fan el farsellet y se 'n van, despedintse á la francesa.

No sembla sino que als nostres governants els falti temps per obrir la gabiá dels canaris.

Y aixó que 'l gat está per allí al aguayt ab l' úrpiá preparada.

QUÈNTOS

Entre pare y fill de la classe burgesa:
 —¿Es cert, papá, que 'l diner es la causa de tots els mals?
 —Sí, fill meu. Y per aquest motiu has de fer sempre tots los possibles per arrambar ab tot el que tenen'els teus semblants. Fentho aixís practicarás un' obra de misericordia.

A casa de un metje.
 —La senyoreta diu que 'l Senyor Doctor fassa 'l favor de anarhi immediatament.
 —Diguili qu' es impossible—respón el criat—está ocupadíssim, y encare qu' es tractés de un malalt en perill de mort, no podría anarhi fins demá.
 —No 's tracta de cap malalt. La senyoreta 'l necessita pera jugar al tresillo
 —Ah, aixó ja es distint. Diguili á la senyoreta que hi anirá immediatament.

En una tabeina:
 Un encalabrinat parla ab el vas que té al davant.
 —Ja ho veus, noy—diu—las cosas de aquest mon son aixís. Ara mateix erats tú 'l qu' estavas plé... ara soch jo.

ENDEVINALLAS

XARADA

No ploris, hermosa nena, déixal y no hi pensis més, qu' al últim tot quedaria de patí per 'quell beneyt.
 Com á n' als ninots de fira dónali *hu-quart* y després ton *primer dónal* á un altre si *dos-invers* que ho mereix.
 Sino com una *dos-quatre* te tornarás *dugas-tres* dihent qu' estás *hu-tres-quatre* algún conegut si 't veu.

UN DEBUTANT.

TRENCA CLOSCAS

LOLA RODES

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas el titul de una sarsuela castellana.

UN ENAMORAT.

TRIBUT AL GRAN HOME

ANAGRAMA

Al calafat Clavatachas se li ha romput la *tot* en aquell *total* qu' es veu carregat de *tot* al moll, y com no *tot* fa molt temps, diu que 's cansa d' está al mon.

TAP DE SURO VILAPRANQUÍ.

TERS DE SILABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: animal.—Segona: fruyt.—Tercera: regió espanyola.

F. ROMANSOS.

GEROGLIFICH COMPRIMIT

UN RELLOTJER.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Santiago C., Pacorru, R. Escañuela, Pep Llemi: ner, L. Xaudapar, Martí S. Vidal, E. Zola y B., P. Bohigas-Embaxador del Hivern, Xicotello, M. Marin, y Un Sagristá, —Lo que 'ns envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciudadans Tap de suro, Tamboret, Micas, Anton Nyébit, Tap de suro vilapranquí, J. Torrent y M., Fart d' olla, Patau y C., Sisket D. Paila, Montabliz, Ciri-Neo, Pep Osno'a, Mistets de Castellá, Pepet Gorchs (a) Duro, y Un ex-prisioner dels tagalos:—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá J. Pons: Per no haver fetxat la carta no sabem pas á quin poble 's refereix.—*Abecedari*: Las cartas han de venir firmadas y la firma n' ha de respondre.—*J. Bés*: No 'ns fa 'l pes.—*D. Casino y Bo*: Las noticias que 'ns comunica no tindrian prou interés pels lectors.—*P. Font Niella*: No ho podem aprofitar.—*E. Llauredó*: Lo de aquesta senmana está millor que lo de la passada; pero es poch espontánea. Respecte á qui li dona la contestació, consti que li dona qui deu donarli, y abtinguis de fer judicis gratuits que devegadas se tornan planxas.—*J. Costa Pomes*: No podem aprofitar mes que las xaradas.—*Salvador Bonavia*: Va bastant bé.—*Marti Revolvis*: Idem, idem.—*A. M. A.*: La composició está molt bé; pero ¿es original de vosté? Li agrahirém que 'ns dongui 'l nom per conèixer á un nou poeta.—*J. Rovira*: La senmana próxima 'n dirém alguna cosa.—*F. Carreras P.*: Aprofitarem las xaradas: respecte á la composició 'l tema es molt gastat.—*J. Staransa*: Envihin un altre que vosté quan vol ho fa millor.—*Ll. Vila*: No va prou bé.—*Gisarró*: L' article no 'ns serveix, y en la composició hi ha una idea bonica; pero 'l desarrollo y la forma deixan que desitjar.—*J. Asieib*: No 'ns fa 'l pes.

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

Projecte de monument que LA CAMPANA DE GRACIA proposa elevar á Villaverde 'l regenerador.